

Sygn. akt I C 394/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 24 listopada 2021 roku

Sąd Rejonowy w Łęczycy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wojciech Wysoczyński

Protokolant: st. sek. sąd. Katarzyna Retkowska

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2021 roku, w Ł., na rozprawie,

w sprawie z powództwa A. L.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda A. L. kwotę 6.500 (sześć tysięcy pięćset złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 6 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.942 (dwa tysiące dziewięćset czterdzieści dwa złote) tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nakazuje zwrócić (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Łęczycy kwotę 498,74 (czteryście dziewięćdziesiąt osiem złotych 74/100) tytułem zwrotu niewykorzystanej zaliczki na poczet dowodu z opinii biegłego wpłaconej w dniu 30.11.2020 roku zaksięgowanej pod pozycją 500067599054.

sygn. akt I C 394/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 listopada 2018 r. powód A. L., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) SA kwoty 6.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 maja 2018 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania związanego z kolizją drogową z dnia 16 kwietnia 2018 r. Powód wniósł nadto o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu wskazano m.in., że w dniu 16 kwietnia 2018 r. w Ł. doszło do kolizji drogowej, w której kierujący pojazdem V. (...) A. Z. nie zachował należytej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu co spowodowało kolizję z pojazdem R. (...) kierowanym przez powoda. Wysokość szkody pozwana ustaliła na 6500 zł (szkoda całkowita), odmawiając jednak wypłaty odszkodowania powodowi.

/pozew, k. 3 – 4/

W odpowiedzi na pozew pozwana reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano m.in., że pozwana nie posiada legitymacji procesowej biernej. Sprawca szkody kierujący pojazdem V. (...) nie był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej u pozwanej. W dniu wypadku

komunikacyjnego z 16 kwietnia 2018 r. u pozwanej ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej był posiadacz pojazdu poszkodowanego, nie zaś sprawcy szkody. Poszkodowany zgłosił fakt szkody pozwanej, która przeprowadziła postępowanie likwidacyjne, co jednak nie wpływa na fakt braku podstawy do odpowiedzialności pozwanej.

Z uwagi na powyższe pozwana wniosła o wezwanie do udziału w sprawie (...) SA. /odpowiedź na pozew, k. 26 – 28/

W piśmie z dnia 17 grudnia 2018 r. powód wniósł o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanej (...) SA.

W piśmie wskazano m.in., że powód został przez pozwaną wprowadzony w błąd co do jej roli w zakresie likwidacji szkody jak i oznaczenia strony pozwanej, stąd błędne oznaczenie pozwanej w pozwie.

/pismo, k. 53/

Na rozprawie w dniu 17 stycznia 2019 r. pełnomocnik powoda wyraził zgodę na wstąpienie (...) SA w miejsce pozwanej. /protokół rozprawy z dnia 17 stycznia 2019 r. - od 00:01:12/

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy w Łęczycy wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanej (...) SA z siedzibą w W.. /protokół rozprawy z dnia 17 stycznia 2019 r. - od 00:05:40/

W piśmie z dnia 22 stycznia 2019 r. pozwana wyraziła zgodę na wstąpienie (...) SA w miejsce pozwanej a tym samym zwolnienie jej od udziału w sprawie. /pismo, k. 69/

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2019 r. Sąd Rejonowy w Łęczycy zwolnił pozwaną (...) SA od udziału w sprawie. /postanowienie, k. 74/

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) SA wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu wskazano m.in., że bezsporne jest że pozwana zawarła z A. Z. umowę ubezpieczenia OC. Pozwany podtrzymuje stanowisko zajęte w toku postępowania likwidacyjnego przez (...) SA zgodnie z którym w chwili zderzenia pojazdów pojazd powoda był unieruchomiony i brak jest na nim charakterystycznych dla pojazdu poruszającego się śladów tarcia od przednich do tylnych drzwi, które mogłyby powstać wskutek kontaktu z wystającymi elementami pojazdu V. (...).

Na wypadek ustalenia, że przebieg zdarzenia jest zgodny z twierdzeniami jego uczestników pozwana podnosi, że z uzasadnienia pozwu wynika, że powód nie kwestionuje wysokości odszkodowania ustalonego na kwotę 6500 zł jako szkoda całkowita.

Nadto pozwana wskazuje, że nie pozostaje w opóźnieniu od dnia 18 maja 2018 r. lecz ewentualne odsetki za opóźnienie mogą być należne od dnia wyrokowania. /odpowiedź na pozew, k. 78 – 79/

Zarządzeniem przewodniczącego z dnia 13 września 2021 r. pełnomocnik pozwanej został zobowiązany do złożenia pisma przygotowawczego w terminie 7 dni od odebrania odpisu zarządzenia, w którym wskaże, czy pozwana kwestionuje zasadność roszczenia co do wysokości – pod rygorem przyjęcia że powództwo nie jest kwestionowane co do wysokości.

Odpis zarządzenia został przez pełnomocnika pozwanej odebrany w dniu 16 września 2021 r. /zarządzenie, k. 231; E-protokół doręczenia, k. 233/

Sąd ustalił następując stan faktyczny:

w dniu 16 kwietnia 2018 r. w Ł. miała miejsce kolizja drogową, w której uczestniczył powód, Powód kierował samochodem marki R. (...) o nr rej. (...). Na skrzyżowaniu ulic (...) kierujący pojazdem V. (...) o nr rej. (...) A. Z. nie

ustąpił pierwszeństwa przejazdu powodowi, w wyniku czego doszło do zderzenia obydwu pojazdów. Samochód V. (...) uderzył przednią częścią nadwozia w prawy bok nadwozia samochodu osobowego marki R..

Na miejsce zdarzenia nie była wzywana policja. Uczestnicy zdarzenia spisali oświadczenie o jego przebiegu.

/zeznania powoda, protokół rozprawy z dnia 16 listopada 2021 r. od 00:01:22; zeznania świadka A. Z., protokół posiedzenia z dnia 21 października 2020 r. przed Sądem Rejonowym w Wołominie – od 00:01:54; oświadczenie, k. 8/

Powód zgłosił szkodę (...) SA w dniu 17 kwietnia 2018 r. Ubezpieczyciel oszacował wartość pojazdu powoda w stanie nieuszkodzonym na kwotę 8300 zł, zaś po kolizji na kwotę 1800 zł. Wartość szkody ustalono na kwotę 6500 zł.

Ubezpieczyciel odmówił jednak wypłaty odszkodowania wskazując, że z charakteru uszkodzeń pojazdu powodu wynika, że w chwili zdarzenia był on unieruchomiony, brak jest na nim charakterystycznych dla pojazdu poruszającego się śladów tarcia od przednich do tylnych drzwi. Stąd też w ocenie ubezpieczyciela brak podstaw do stwierdzenia, że uszkodzenia powstały wskutek opisanego zdarzenia komunikacyjnego z dnia 16 kwietnia 2018 r.

/akta szkodowe, k. 8 – 11, 37 - 47/

Sprawca szkody – A. Z. posiadał w chwili zdarzenia u pozwanej (...) SA umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na pojazd V. (...) nr rej. (...).

(...) SA likwidował szkodę na podstawie umowy między zakładami ubezpieczeń w zakresie bezpośredniej likwidacji szkód.

/bezsporne/

Na podstawie zgromadzonej dokumentacji wypadku komunikacyjnego z dnia 16 kwietnia 2018 r. nie jest możliwe dokonanie pełnej jego oceny, która umożliwiłaby jednoznaczne potwierdzenie bądź wykluczenie, że uszkodzenia samochodu R. (...) którym kierował powód powstały podczas wskazanego zdarzenia.

/opinia biegłego, k. 210 – 220/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów. Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, których autentyczność nie była kwestionowana w toku procesu i nie budziła wątpliwości Sądu. Sąd dał wiarę dowodom z zeznań powoda oraz świadka A. Z., albowiem były one wzajemnie zgodne oraz korespondowały z resztą materiału dowodowego, w tym dowodami z dokumentów. Sąd dał także wiarę opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej, technicznej i kryminalistycznej rekonstrukcji wypadków drogowych, albowiem. Opinia została sporządzona przez osobę posiadającą fachową wiedzę, jest logiczna, a do jej treści strony nie zgłosiły zastrzeżeń.

Sąd zważył, co następuje:

powództwo okazało się w przeważającej mierze zasadne.

Odpowiedzialność ubezpieczyciela unormowana jest zasadniczo w art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 854 z późn. zm.) który stanowi, iż ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu oraz w art. 822 § 1 kc, zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. W § 4 wskazanego artykułu przewidziano, że uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Szkoda wyrządzona powodowi była szkodą powstałą w wyniku ruchu mechanicznego środka komunikacji. Odpowiedzialność sprawcy wypadku wynika z art. 436 § 1 kc, zgodnie z którym odpowiedzialność przewidzianą w artykule poprzedzającym ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny. Wspomniany w treści tego przepisu „artykuł poprzedzający” to art. 435 kc, który w § 1 stanowi, iż prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Dla porządku warto dodać, iż „w prawie cywilnym powszechnie wyróżnia się szkodę majątkową i niemajątkową oraz szkodę na mieniu i szkodę na osobie. (...) Szkodę niemajątkową określa się mianem krzywdy, natomiast kwotę stanowiącą jej naprawienie jako zadośćuczynienie. (...) Przyjmowana powszechnie w prawie polskim teoria różnicy prowadzi do określenia szkody jako uszczerbku w dobrach poszkodowanego, którego wielkość wyraża się w różnicy między stanem tych dóbr powstałym wskutek zdarzenia szkodzącego a stanem, jaki istniałby, gdyby do zdarzenia nie doszło” (B. Kucharski, 3.4. Szkoła ubezpieczeniowa [w:] Świadczenie ubezpieczyciela w umowie ubezpieczenia mienia, Warszawa 2019). W myśl art. 361 § 1 kc zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, zaś zgodnie z § 2 wskazanego artykułu w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

W przedmiotowej sprawie powód dochodził naprawienia szkody majątkowej. W sprawie nie był kwestionowany sam fakt poniesienia przez powoda szkody w wysokości 6500 zł. Taka wysokość została ustalona w toku postępowania likwidacyjnego przed (...) SA. Mimo wezwania przez Przewodniczącego, pozwana nie zajęła stanowiska, czy kwestionuje wskazaną wysokość. Stąd też należało przyjąć, że okoliczność ta jest w sprawie bezsporna. Co więcej pozwana wskazała, że nie zachodzi konieczność dowodzenia w zakresie wysokości szkody. Podobnie bezsporny był fakt zawarcia przez A. Z. umowy ubezpieczenia OC z pozwaną w dacie zdarzenia, które wywołało szkodę.

Kwestionowany był natomiast przebieg samego zdarzenia, które miało wywołać szkodę, a co za tym idzie związek przyczynowo – skutkowy między szkodą, a wskazanym zdarzeniem. W ocenie pozwanej w chwili zderzenia pojazdów pojazd powoda był unieruchomiony i brak jest na nim charakterystycznych dla pojazdu poruszającego się śladów tarcia od przednich do tylnych drzwi, które mogłyby powstać wskutek kontaktu z wystającymi elementami pojazdu V. (...). W związku z tym w ocenie pozwanej brak podstaw do przyjęcia, że doszło do opisywanego przez powoda zdarzenia szkodzącego, które uzasadniałoby jej odpowiedzialność jako ubezpieczyciela.

Wskazane stanowisko pozwanej nie mogło jednak zostać uwzględnione. W ocenie Sądu powód wykazał, że doszło do zdarzenia szkodzącego w postaci zdarzenia komunikacyjnego z dnia 16 kwietnia 2018 r., za które odpowiedzialność ponosi A. Z., ubezpieczony w pozwanym towarzystwie. W tym zakresie powód przedstawił dowody w postaci oświadczenia sporządzonego przez uczestników zdarzenia bezpośrednio po jego zajściu, zeznań świadka A. Z. oraz zeznań samego powoda. Powód uczynił więc zadość spoczywającemu na nim w myśl art. 6 kc ciężarowi dowodowemu.

Jeżeli pozwany kwestionuje treść przeprowadzonych w sprawie dowodów, winien przywołać inne dowody na poparcie swoich twierdzeń, stosownie do art. 232 zdanie 1 kpc, względnie w sposób przekonujący, wyczerpujący i szczegółowy opisać, dlaczego w jego ocenie złożone dowody są niewiarygodne. Przyjęcie przez pozwanego postawy biernej w sytuacji w której powód przedstawia wiarygodne dowody na poparcie faktów, z których wywodzi roszczenie, prowadzić musi do uwzględnienia roszczenia. Jakkolwiek pozwanego nie obciąża ciężar wykazania niezasadności roszczenia, to może on za pomocą tzw. dowodu przeciwnego negować dowody główne wysuwane przez powoda, a tym samym negować wynikające z nich fakty. W ten sposób strona pozwana może doprowadzić „do takiego stanu niepewności, określanego mianem non liquet (niejasne), sąd będzie musiał uznać, że dany fakt nie został przez jej przeciwnika udowodniony. A ponieważ skutki prawne mogą być wywodzone tylko z faktów wykazanych, opisany stan spowoduje przegranie sprawy przez podmiot obciążony ciężarem dowodu” (B. Janiszewska [w:] Kodeks cywilny.

Komentarz. Tom I. Część ogólna, cz. 1 (art. 1–55(4)), red. J. Gudowski, Warszawa 2021, art. 6). Jak trafnie wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego: „jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscepcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa” (Wyrok SN z 20.04.1982 r., I CR 79/82, LEX nr 8416, zob. też Wyrok SN z 20.12.2006 r., IV CSK 299/06, LEX nr 233051). Podobnie w wyroku z 29.09.2005 r. w sprawie III CK 11/05 (opublikowano LEX nr 187030), Sąd Najwyższy stwierdził, że: „w procesie cywilnym strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Tzw. fakty negatywne mogą być dowodzone za pomocą dowodów faktów pozytywnych przeciwnych, których istnienie wyłącza twierdzoną okoliczność negatywną. W związku z tym a) faktów, z których wywodzone jest dochodzone roszczenie (tworzących prawo podmiotowe), powinien w zasadzie dowieść powód; dowodzi on również fakty uzasadniające jego odpowiedź na zarzuty pozwanego; pozwany dowodzi fakty uzasadniające jego zarzuty przeciwko roszczeniu powoda; b) faktów tamujących oraz niweczących powinien dowieść przeciwnik tej strony, która występuje z roszczeniem, czyli z zasady – pozwany”. W przedmiotowej sprawie pozwany opisanego ciężaru procesowego nie zrealizował. Sama negacja faktów, na poparcie których powód przedstawił wiarygodne dowody, nie może być uznana za skuteczną obronę, zwłaszcza wobec braku jej szczegółowego umotywowania. Ponadto w ocenie biegłego na podstawie zebranej dokumentacji nie jest możliwe jednoznaczne potwierdzenie ani też wykluczenie, że do kolizji doszło w opisanych przez powoda okolicznościach. Tym samym brak jakiegokolwiek dowodu, który podważałby zgodne zeznania powoda i świadka w tym zakresie.

Mając na uwadze powyższe, należało przyjąć że powód wykazał przebieg zdarzenia które wywołało szkodę oraz związek między tym zdarzeniem, a doznaną szkodą. Tym samym spełnione są wszystkie przesłanki odpowiedzialności ubezpieczyciela, roszczenie główne okazało się więc wykazane co do zasady. Wobec braku sporu co do wysokości dochodzonego roszczenia, które odpowiadało wartości szkody ustalonej w postępowaniu likwidacyjnym, należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6500 zł.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie orzeczono od dnia 6 kwietnia 2019 r., oddalając powództwo w pozostałej części. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 854 z późn. zm.) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Mając na uwadze, iż pozwana nie prowadziła postępowania likwidacyjnego, które toczyło się przed (...) SA, należało przyjąć, że została powiadomiona o szkodzie z dniem doręczenia odpisu pozwu, co miało miejsce 6 marca 2019 r. (elektroniczne potwierdzenie odbioru, k. 75). Tak więc termin 30 dni na spełnienie świadczenia upłynął 6 kwietnia 2019 r., i od tego dnia pozwana pozostawała w opóźnieniu.

Sąd uznał, iż brak jest podstaw do przyjęcia – co podnosiła pozwana – że odsetki od zasądzzonego roszczenia winny być zasądzone od dnia wyrokowania. Zasądzenie odsetek od daty wyrokowania – zdaniem Sądu – prowadziłoby w istocie do ich umorzenia za okres przed datą wyroku i stanowiłoby nieuzasadnione uprzywilejowanie dłużnika (zob. Wyrok SN z 13.03.2013 r., IV CSK 512/12, LEX nr 1324319).

Zgodnie z art. 100 kpc w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Mając na uwadze, że powód uległ tylko w minimalnym zakresie zgłoszonego żądania (w zakresie części roszczenia o odsetki za opóźnienie) w ocenie sądu należało obowiązkiem zwrotu kosztów obciążyć w całości pozwanego. Na zasądzoną kwotę 2942 zł złożyły się: opłata w kwocie 325 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1800 zł, 800 zł tytułem zaliczki wpłaconej przez powoda na opinię biegłego oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej.